

Biroul permanent al Senatului

844, 25.06.2026

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind completarea Legii nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare

Analizând propunerea legislativă privind completarea Legii nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare (b344/27.05.2026), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/2613/02.06.2026 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D524/03.06.2026,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare completarea Legii nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare, urmărindu-se ca acele cadre militare, polițiști și funcționari publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare de sex feminin, care îndeplinesc condițiile de vechime prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. b) din lege, și care au născut și crescut copii până la împlinirea vârstei de 16 ani, respectiv au adoptat și crescut copii, „dacă adopția a fost realizată cu cel puțin 13 ani înainte de împlinirea vârstei de 16 ani de către copil”, să beneficieze de reducerea vârstei standard de pensionare, prevăzută în anexele nr. 1 și 2, în funcție de numărul de copii născuți și crescuți și/sau adoptați și crescuți.

Potrivit Expunerii de motive, prezenta inițiativă legislativă nu introduce un beneficiu nou și „nu creează o derogare, ci urmărește armonizarea sistemului pensiilor militare cu sistemul public de pensii, prin preluarea unui mecanism deja validat atât juridic, cât și social”.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. În ceea ce privește **Expunerea de motive**, în primul rând, semnalăm că aceasta nu cuprinde elementele prevăzute la art. 31 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nefiind prezentate, printre altele, impactul financiar asupra bugetului general consolidat, afirmându-se doar că „*Impactul bugetar este, totodată, limitat, atât prin caracterul gradual al reducerilor de vârstă, cât și prin condiționarea acestora de realizarea stagiului complet de cotizare*”, și nici informații referitoare la consultările derulate în vederea elaborării proiectului.

În al doilea rând, precizăm că din cuprinsul documentului analizat **nu reiese ca soluțiile preconizate să fi fost precedate de o temeinică fundamentare**, nefiind respectate prevederile art. 6 alin. (1) și (2) din Legea nr. 24/2000, conform căroră „*proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă. Soluțiile pe care le cuprinde trebuie să fie temeinic fundamentate, luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne (...)*”, respectiv „*pentru fundamentarea noii reglementări se va porni de la dezideratele sociale prezente și de perspectivă, precum și de la insuficiențele legislației în vigoare*”.

Referitor la aceste aspecte, semnalăm că, la paragrafele 80 și 81 din Decizia nr. 139 din 13 martie 2019, Curtea Constituțională a statuat că „**Lipsa unei fundamentări temeinice a actului normativ în discuție determină, pentru motivele arătate, încălcarea prevederilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (5) potrivit căroră, «În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie», precum și ale art. 147 alin. (4) potrivit căroră deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii**”¹, dar și a „**dispozițiilor art. 1 alin. (3) din Constituție, care consacră statul de drept și principiul dreptății**”. De asemenea, s-a reținut că „Fundamentarea temeinică a inițiativelor legislative reprezintă o exigență impusă de dispozițiile constituționale menționate, întrucât **previne arbitrarul în activitatea de legiferare, asigurând că legile propuse și adoptate răspund unor nevoi sociale reale și dreptății sociale (...)**”.

¹ Citând pct. 2.21 și 2.22 din Decizia nr. 682 din 27 iunie 2012.

5. În ceea ce privește **soluțiile legislative** preconizate, semnalăm următoarele:

5.1. *De plano*, femeile asigurate în sistemul public de pensii și femeile care beneficiază de pensie în sistemul pensiilor militare de stat **nu se află în aceeași situație** pentru a li se aplica același tratament juridic, fiind vorba despre **sisteme de pensii diferite**, care funcționează în baza unor principii diferite. În acest sens, în cele ce urmează, vor fi prezentate principalele diferențe dintre cele două sisteme de pensii, raportat la problematica analizată.

5.1.1. Astfel, spre deosebire de sistemul pensiilor militare de stat, fundamentat în mod special pe **principiul recunoștinței** față de loialitatea, sacrificiile și privațiunile suferite de militari, polițiști și funcționari publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare și familiile acestora pe timpul carierei, sistemul public de pensii se organizează și funcționează, potrivit art. 2 lit. c) și f) din Legea nr. 360/2023, pe baza **principiului contributivității**, potrivit căruia fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice, care contribuie la sistemul public de pensii, drepturile de asigurări sociale cuvenindu-se în temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite, și a principiului solidarității sociale, potrivit căruia asigurații/beneficiarii sistemului public de pensii își asumă reciproc obligații și beneficiază de drepturi pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea riscurilor asigurate prevăzute de lege.

Precizăm că scopul introducerii, prin Legea nr. 360/2023, a soluției legislative privind reducerea vârstei standard de pensionare în cazul femeilor care au realizat stagiul complet de cotizare contributiv și care au născut și crescut copii până la vârsta de 16 ani, respectiv au adoptat copii și i-au crescut pe o perioadă de cel puțin 13 ani, a fost stimularea natalității, astfel încât să fie asigurată sustenabilitatea sistemului public de pensii, bazat pe principiile contributivității și al solidarității sociale, amintite anterior.

5.1.2. Totodată, menționăm că, potrivit art. 46 alin. (1) și art. 47 alin. (2) și (3) din Legea nr. 360/2023, pensia pentru limită de vârstă se cuvine persoanelor care îndeplinesc, cumulativ, la data pensionării, condițiile privind vârsta standard de pensionare și **stagiul minim de cotizare** prevăzute în anexa nr. 5, stagiul minim de cotizare contributiv fiind de 15 ani, atât pentru femei, cât și pentru bărbați, iar stagiul complet de cotizare contributiv fiind de 35 de ani, atât pentru femei, cât și pentru bărbați.

În schimb, potrivit art. 16 alin. (1) din Legea nr. 223/2015, „Au dreptul la pensie de serviciu pentru limită de vârstă militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special, în activitate, care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) au împlinit vârsta standard de pensionare pentru limită de vârstă;
- b) au o vechime efectivă de cel puțin 25 de ani, din care cel puțin 15 ani reprezintă vechimea în serviciu”.

5.1.3. De asemenea, precizăm că din analiza prevederilor art. 54 alin. (2) și (3) din Legea nr. 360/2023 a reieșit că reducerile vârstelor standard de pensionare acordate asiguraților sistemului public de pensii, prevăzute la art. 48², **art. 51³** și de alte acte normative cu caracter special, pot fi cumulate **fără ca reducerea totală să fie mai mare de 11 ani**, iar vârstele de pensionare astfel reduse nu pot fi mai mici de 52 de ani pentru femei și de 54 de ani pentru bărbați.

Potrivit art. 21 alin. (2) coroborat cu alin. (1) din Legea nr. 223/2015, reducerea vârstei standard de pensionare, pentru activitatea realizată în condiții de muncă deosebite sau speciale sau în alte condiții stabilite prin acte normative, **nu poate fi mai mare de 13 ani**, iar prin această reducere, vârsta standard de pensionare nu poate fi mai mică de 45 de ani.

După cum se poate observa, în cazul desfășurării activității în condiții de muncă deosebite sau speciale, militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special (atât femeile, cât și bărbații) pot beneficia de pensie la vârsta de 45 de ani, în timp ce asigurații sistemului public de pensii, care au realizat stagii complete de cotizare contributive în astfel de condiții, pot beneficia de pensie la vârsta de 52 de ani (femeile), respectiv 54 de ani (bărbații). Așadar, în sistemul pensiilor militare de stat, femeile au deja posibilitatea să beneficieze de pensie mult mai devreme decât femeile asigurate în sistemul public de pensii.

5.1.4. Și în privința modalității de calcul al quantumului pensiei există diferențe între cele două sisteme de pensii. Astfel, potrivit art. 83 alin. (1) din Legea nr. 360/2023, „Quantumul pensiei se determină prin înmulțirea numărului total de puncte realizat de asigurat cu valoarea punctului de referință”, în timp ce potrivit art. 28 alin. (1) și art. 28¹ din

² În situația persoanelor care au realizat stagii de cotizare în condiții deosebite de muncă sau stagii de cotizare în grupa I de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, stagii de cotizare în locurile de muncă încadrate în condiții speciale potrivit legislației anterioare intrării în vigoare a prezentei legi, precum și stagii de cotizare în locurile de muncă încadrate în condiții speciale prevăzute la art. 28 alin. (1), respectiv în situația persoanelor cărora le-au fost stabilite drepturi privind vechimea în muncă, în condițiile prevăzute la art. 1 alin. (1) lit. a)-c) și la alin. (2) din Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

³ În cazul femeilor care au realizat stagiul complet de cotizare contributiv și care au născut și crescut copii până la vârsta de 16 ani, respectiv au adoptat copii și i-au crescut pe o perioadă de cel puțin 13 ani.

Legea nr. 223/2015, „Baza de calcul folosită pentru stabilirea pensiei militare de stat este media soldelor/salariilor lunare brute realizate la funcția de bază în ultimele luni consecutive de activitate, stabilite conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 3, actualizate cu indicele prețurilor de consum lunar la data deschiderii drepturilor de pensie (...)”, iar „Pentru pensiile militare de stat stabilite până la data de 1 ianuarie 2030, baza de calcul folosită este media soldelor/salariilor lunare brute realizate la funcția de bază, la alegerea persoanelor prevăzute la art. 3 lit. a) - c) dintr-un număr de luni consecutive, conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 3, din ultimii 5 ani de activitate în calitate de militar, polițist sau funcționar public cu statut special, după caz, actualizate cu indicele prețurilor de consum lunar la data deschiderii drepturilor de pensie, în care nu se includ veniturile prevăzute la art. 28 alin. (1)”.

5.1.5. Cheltuielile privind organizarea și funcționarea sistemului public de pensii se suportă din bugetul asigurărilor sociale de stat, conform art. 122 alin. (1) din Legea nr. 360/2023, iar fondurile necesare pentru plata pensiilor militare de stat și a altor drepturi de asigurări sociale cuvenite pensionarilor militari se asigură de la bugetul de stat, potrivit art. 5 alin. (2) din Legea nr. 223/2015.

5.2. Având în vedere aspectele prezentate *supra*, afirmația inițiatorilor din Expunerea de motive, potrivit căreia „*există în prezent o diferență de tratament juridic între femeile încadrate în sistemul public de pensii și cele încadrate în sistemul pensiilor militare de stat - o diferență cu atât mai greu de justificat cu cât ambele categorii se află în situații comparabile din perspectiva maternității și a responsabilităților familiale*” este eronată, ca de altfel și trimiterea la jurisprudența Curții Constituționale, care „a statuat în mod constant că egalitatea presupune tratament egal pentru situații egale și că orice tratament diferit trebuie să fie justificat obiectiv și rezonabil”, întrucât **nu este vorba despre situații egale/comparabile**, femeile care beneficiază de pensie militară de stat nedatorând și neplătind contribuții la **bugetul asigurărilor sociale de stat**, așa cum este cazul femeilor asigurate în sistemul public de pensii.

PRESEDINTE
Florin IORDACHE

București
Nr. 621/24.06.2026